

Helge Jonsson
Samordningskansliet
Tfn: 063-14 76 36
E-post: helge.jonsson@regionjh.se

2016-06-15

Dnr RS/580/2016

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss av betänkande EU på hemmaplan (SOU 2016:10)

Region Jämtland Härjedalen lämnar följande synpunkter på betänkandet av utredningen om delaktighet i EU – EU på hemmaplan – SOU 2016:10.

Det är ingen positiv beskrivning utredningen lämnar om tillståndet i Sverige när det gäller kunskap om och insyn och inflytande i arbetet med EU-lagstiftning. Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredningens bild av tillståndet och i orsakerna till det. Även om bilden inte är så mörk på alla ställen så finns det anledning för alla aktörer att arbeta för att förbättra läget.

En grundläggande orsak till tillståndet är att statens arbete med EU-lagstiftning sker inom ramen för utrikespolitiken och inte som ett led i Sveriges lagstiftningsarbete. Ett ändrat regelverk och arbetssätt här skulle skapa större möjlighet för medborgarna att på ett tidigt stadium i lagstiftningsarbetet få insyn i vad som är på gång, hur förslagen ser ut och vilken inställning staten har till dem.

Region Jämtland Härjedalen har det regionala utvecklingsansvaret och vill därför särskilt trycka på vikten av ett väl fungerande flernivåstyre. För att den regionala nivån ska kunna ta sitt ansvar och utföra de uppgifter det regionala utvecklingsansvaret innebär måste regionerna involveras i den nationella nivånns arbete gentemot EU-nivån, i beslutsfattande, processer och dialog.

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker utredningens förslag till åtgärder inom området kunskap om EU. Särskilt viktigt är att möjligheterna till insyn- och inflytande lyfts fram.

Utredningen lyfter fram journalistkåren och media som viktiga aktörer för bevakning av EU-frågor och i det offentliga samtalet. Region Jämtland Härjedalen håller med om den bedömningen. I det svenska medielandskapet är det medieföretagen själva som definierar sitt uppdrag och detta är inte nödvändigtvis ett samhällsuppdrag. Endast de allmänna medieföretagen har ett sådant uppdrag. Även om medieföretagen har tagit på sig ett samhällsuppdrag för ett fritt meningsutbyte är de beroende av intäkter från sin verksamhet. Med tanke på det klena intresset för EU-frågor hos allmänheten får man förstå att medieföretagen kan ha svårt att satsa på det offentliga samtalet kring EU-

frågor. Det allmännas åtgärder gentemot medieföretagen för att stimulera det offentliga samtalet måste utformas med hänsyn till det och sträcka sig utöver utbildningsinsatser för journalister. Det bör också övervägas hur de nya kommunikationsarenorna kan användas för att förbättra det offentliga samtalet.

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredningens förslag till åtgärder och rekommendationer om bättre insyn, delaktighet och inflytande. Förslagen riktar sig till regeringen och myndigheterna och rekommendationerna till kommuner och landsting/regioner. Självfallet har alla offentliga aktörer ett ansvar för att tydliggöra och synliggöra sitt arbete med EU-frågor men, med hänsyn till hur tillståndet är enligt utredningen, bör förslagen vara mer långtgående. Det bör övervägas om det inte krävs lagstiftning för att tydliggöra hur arbetet bedrivs.

Utredningen har inte lämnat förslag kring förhållandet mellan riksdagen och regeringen vad gäller hanteringen av EU-lagstiftningen i Sverige. Möjligtvis beror det på utformningen av direktiven. Det hade varit önskvärt att det hade belysts med hänsyn till att utredningen faktiskt beskriver att EU-lagstiftningen kan ses som en del i Sveriges lagstiftningsarbete och inte som ett arbete med internationella konventioner. Region Jämtland Härjedalen anser att man bör utreda möjligheten att ändra lagstiftningen på så sätt att EU-lagstiftningen redan från EU-kommissionens inledande konsultationer hanteras inom ramen för svenskt lagstiftningsarbete. Allmänheten skulle då få en bättre insyn i förslagen på ett tidigt stadium och också tidigt kunna påverka Sveriges inställning till förslagen. Ett sådant förfarande skulle inte förta enskildas möjlighet att direkt delta i kommissionens konsultationer.

Det bör också övervägas om inte också kommunallagen ska innehålla någon reglering av kommuners och landstings/regioners arbete med påverkan på EU-lagstiftningen. Det kan medföra att frågorna blir synliga på ett annat sätt och mer förankrade i kommunen eller landstinget/regionen än idag då arbetet oftast utförs av de representanter som utsetts att företräda kommunen eller landstinget/regionen i frågorna.

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker utredningens förslag och rekommendationer till åtgärder för bättre information om EU.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Margareta Winberg
Regionfullmäktiges ordförande

Björn Eriksson
Regiondirektör.